

MEIE KASTRE

2025 VEEBUAR

SELLES LEHES:

Lk 4 Algab kaasava
eelarve rahvahääletus
Lk 6 Koolide uudised
Lk 10 Rekordid
tõstepõrandalt

Vooremägi täitus Talvetrallil naeru, seikluste ja liikumisrõõmuga!

AUTOR: RIINA JÕESAAR,
SILLAOTSA SPORDIHOONE JUHATAJA
FOTOD: RIINA JÕESAAR

Kastre valla ja Tartumaa Spordiliidu koostöös toimunud "Tartumaa liigub" liikumissarja esimene etapp, "Talvetrall 2025", tõi Vooremäe terviseradadele palju toremaid inimesi nii koduvallast ja kaugemaltki! Kuigi suusaradadele sel korral lund ei jätkunud, siis seiklusi, matkamist ja liikumisrõõmu jagus küllalaga!

Päeva alustuseks startisid Vooremäe keskushoone maja eest kaks matka. Üks lustlik perematk koos härra Piltsbergi ja lumememm Olafiga ja teine veidi pikem "10 000" sammu matk ümber Vooremäe.

Piltsbergi ja lumememm Olafi matk algas tõelise energia plahvatusena! Juba esimene kohtumine matkajuhtidega tõi kõigi nägudele laiad naeratused ja elevuse. Lapsed olid vaimustuses, nähes enese ees elu suuruses lumememm Olafi. Õigepea suunduski seiklushimuline matkagrupp üheskoos teele, eesmärgiks vallutada Vooremäe tipp! Kuid see polnud lihtsalt jalutuskäik, sest härra Piltsberg oli varem välja nuputanud, et tavaline matk pole piisavalt põnev. Tõus märke oli paras katsumus, aga lapsed olid vaprad ja valmis igaks väljakutseks. Samal ajal kui väiksemad matkasellid astusid hoogsalt ülesmäge, panid vanemad samuti oma vastupidavuse proovile. Loomulikult ei jäänud ka lumememm Olaf pingutusest puutumata – soe talveilm polnud tema jaoks just kõige kergem ja nii juhtuski, et ühel hetkel vajus Olaf oma väikeste sõprade abi, et matkalistega sammu pidada. Lapsed võtsid ülesande rõõmuga vastu ja aitasid lumememme hoogsalt edasi. Ligi 70 tõusumeetrit üles ronimist andis hea võimaluse koos kõigi osalistega hiljem kelgumäest alla veereda nii, et pilt kohati uduseks läks. Eriti suurt elevust pakkus pärast matka ja hoogsat diskot tokisaiaade küpsetamine. Iga pere pidi oma tokisaia välja teenima näidates oma osavust, loomingulisust ja huumorimeelt. Kui sai lõpuks lõkkel kuldseks küpses, ei jäänud keegi rahulikult paigale, sest ees ootas tokisaia jooks!

Neile, kes soovisid veidi rahulikumat, kuid samas avastasterohket matka, oli "10 000 sammu matk" ideaalne valik. Kogenud orienteeruja ja Vooremäe radadega sinapeal Madis Oras juhatas retkelised läbi Vooremäe kaunite radade ja pajatas lugusid ajast, kui siin toimusid suured suusavõistlused ning metsarajad olid täis sportlaste sagimist. Avastati vana võistluskeskuse asukoht, kuhu paljud varasemad rajarekordid olid jäetud ning vaadati üle vana slaalominõlva tõstuk. Matk kulges rahulikult, kuid meeleolukas tempos – nii et oli aega nautida looduse ilu, kuulata põnevaid lugusid ja teha oma sammud täis ilma kiirustamata.

Lõbus matkaseltskond.

Märgi laskmine oli vilunud õpetajate käe all jõukohane kõigile.

Tule peal sai küpsetada nii vorste, komme kui ka tokisaia.

Keha ja vaimu tasakaal said proovile pandud Aina Kikase treeningutega Vooremäe keskushoone saalis. Ringtreening pakkus küll väljakutset, aga samas oli see ka lõbus ja motiveeriv! Neile, kes eelistasid rahulikumat kulgemist, oli Yin jooga täiuslik võimalus hinge tõmmata, keha ja vaimu sügavuti venitada. Pehmel matil, soojas riietuses ja pleediga kaetult leiti oma sisemine rahu.

Talvetrallil osalenutel oli eriline võimalus kohutada ja tutvuda malamuudi kelgukoortega, mis tekitas kõigis suurtes ja väikestes palju elevust! Kelgukoortega tutvumine ei olnud ainult armsate koorte kallistamine – lapsed said ka vastuseid oma küsimustele. Koorte omanike, Signe Jäämets ja Ulvi Lukk, toel jagati tõelisi seiklusi ja koorte kohta põnevaid lugusid, mis lisas huvi ja mõtteainet.

Kui oled kunagi mõelnud, kuidas looduses telk üles panna, tuld teha või ilma kaasagsete vahenditega hakkama saada, siis Tartu Maleva Noored Kotkad olid kohal, et kõike seda õpetada. Metsaelu ja ellujäämiskunstid said päeva jooksul mitmes kohas proovile pandud ning nii mõnigi lahkus Talvetrallilt teadmistega, mis kuluvad ära igal matkal!

Täpsust ja kindlat kätt nõudis TT Tiimi lasserrelvadest laskmine. Kõik, kes endale eesmärgi seadsid, pidid keskenduma ja see polnud sugugi lihtne – tulemus sõltus nii rahulikust hingamisest, täpselt silmast kui ka kindlast käest! Kogenud treenerite käe all saadi väärtuslikke nõuandeid ja vihjeid, kuidas oma oskusi lihvida – iga märgi tabamus tõi naeratuse näole ja palju uusi teadmisi!

Proovile sai panna ka vibulaskmises! Kagu Vibuklubi juhendajate käe all said nii suured kui väikesed vibukütid proovida, kui täpne on nende silm ja kui kindel on käsi. Isegi kui esimesed lasud olid veidi kõverad, siis juba mõne katse järel tabasid nooled üha täpsemalt sihtmärki! Võistlusmoment lisas põnevust ja paljud lahkusid teadmise, et vibulaskmine võiks saada uueks lemmikhobiks!

Pärna talu maitsed – soe supp ja lõkkel küpsetatud hõrgutised! Pärast pikka ja tegevusterohket päeva ootas kõiki Pärna talu, kust sai keha kinnitada aurava matkasupi, mõnusate vinkude ja kuldpruuniks küpsetatud vahukommidega. Metsas pole paremat tunnet kui soe kõhutäis ja mõnus seltskond!

Talvetrall 2025 oli tõeline tõestus sellest, et liikumisrõõm ei sõltu ilmast, vaid heast seltskonnast ja tegutsemisrõõmusest! Aitäh kõigile, kes tulid kaasa elama, avastama ja liikuma – kohtume jälle järgmisel aastal!

Vallavalitsuse jaanuarikuu istungitel

AUTOR: EVELIN VIRNAS,
KOMMUNIKATSIOONISPETSIALIST

3. jaanuari 2025 vallavalitsuse istungil

- Jäeti rahuldamata sotsiaaltoetuste avaldused tingimustele mitte vastamise tõttu;
- Lõpetati üldhooldusteenuse osutamine isiku surma tõttu ja koduhooldusteenuse osutamine isiku meditsiiniteenusele asumise tõttu;
- Otsustati olmejäätmete valdaja korraldatud jäätmeveoga mitteliitunud lügeda kinnistu, kuna aastaringelt seda ei kasutata;
- Lõpetati riigihanke „Sõiduauto liisimine kasutusrendi korras“ hankemenetlus seoses pakkumuste esitamata jätmisega ettenähtud tähtsaja jooksul;
- Otsustati korraldada riigihange „Melliste liikuvusala ehitamine“;
- Väljastati ehitusluba Kurepalu külas paikneva elamu lammutamiseks;
- Kinnitati projekteerimistingimused Koke külas põllumajandushoone ehitusprojekti koostamiseks;
- Otsustati maksta vallas elavale noorele stipendiumit maadlusvõistlustel osalemise eest.

9. jaanuari 2025 vallavalitsuse istungil

- Jäeti rahuldamata sotsiaaltoetuste avaldused tingimustele mitte vastamise tõttu;
- Otsustati osutada isikutele kodu- ja päevahooldusteenust;
- Otsustati lõpetada isikule päevahooldusteenuse osutamine;
- Otsustati muuta Koke külas asuva katastriüksuse sihtotstarvet;
- Lõpetati Haaslava külas asuva kahe katastriüksuse ning lähiala detailplaneeringu koostamine põhjusel, et detailplaneeringu algatamisest on möödunud rohkem kui 4 aastat ning vallavalitsusele ei ole esitatud menetlemiseks detailplaneeringu lahendust, mida oleks võimalik saata valitsusasutustele kooskõlastamiseks ning millele oleks kaasatavatele isikutel ja asutustel võimalus arvamust avaldada, mistõttu ei ole võimalik detailplaneeringut vastu võtta ega korraldada detailplaneeringu avalikku väljapanekut.
- Väljastati kasutusluba Haaslava külas asuva paariselamu kasutamisele võtmiseks;
- Kinnitati hanke „Kastre valla 2024., 2025., ja 2026. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannete auditeerimine“ tulemused. Edukaks osutus Audiitorbüroo ELSS OÜ poolt esitatud pakkumus;
- Kinnitati 2025. eelarveaastaks Kastre valla lasteaiakoha ja õppekoha (majandamiskulude, personali töötasu ja sotsiaalmaksu ning õppevahendite kulu) tegevuskulu arvestuslikud maksumused ühe lapse kohta;
- Kinnitati alla lihthanke piirmäära hanke „Vooremäe suusastaadioni projekteerimine“ tulemused. Edukaks osutus AB Artes Terrae OÜ poolt esitatud pakkumus;
- Kehtestati lasteaiapäetaja palga alammäär. Vastavalt Kastre Vallavolikogu 23.01.2018 määruse nr 14 „Kastre Vallavalitsuse hallatavate asutuste palgakorralduse põhimõtted, palgamäärad ja tingimused“ § 6 lg 2 p 2 ja 3 jäävad 2025. aastaks haridustöötajate palga alammäärad samaks, ehk: magistriksaadiga või sellega võrdsustatud tasemega lasteaiapäetaja palga alammäär täistööajaga töötamise korral on vähemalt 100% üldhariduskooli õpetaja palga alammäärast ja kõrgema või keskeriharidusega kvalifikatsioonile vastava lasteaiapäetaja palga alammäär täistööajaga töötamise korral on vähemalt 90% üldhariduskooli õpetaja palga alammäärast.
- Väljastati avaliku ürituse sündmuse korraldamiseks luba MTÜ Seiklus Ruudus poolt korraldatavale Saunarallile, mis toimub 08.02. – 09.02.2025 kella 08-02.00.

16. jaanuari 2025 vallavalitsuse istungil

- Otsustati toetada erihooldekandeteenuse osutamist;
- Määrati täisealisele isikule hooldaja ja hooldajatoetus;
- Otsustati osutada isikule koduteenust;
- Otsustati maksta toetust raviteenuse erakorraliseks tasumiseks;
- Otsustati väljaspool kodu osutatava ööpäevaringse üldhooldusteenuse arve osaline tasumine;
- Lõpetati üldhooldusteenuse osutamine kolmele isikule surma tõttu;
- Otsustati osutada tasuta isikliku abistaja teenust;
- Jäeti rahuldamata sotsiaaltransporditeenuse taotlus;
- Otsustati maksta lapsehooldusteenuse toetust kahele lapsele. Tegemist on olukordadega, kus kuni kohaliku munitsipaallasteaia koha pakumiseni maksab vallavalitsus toetust lapsehooldusteenuse hüvitamiseks. Hetkel käib erahoius 40 Kastre vallas elavat last, kokku on munitsipaallasteaia järjekorras 175 last;
- Kinnitati Vana-Kastre külas asuva Tohvri katastriüksuse detailplaneeringu vastuvõtmine ja avaliku väljapaneku korraldamine. Detail-

planeeringu lahendusega on ette nähtud moodustada 10 krunti, millest 4 elamumaa sihtotstarbega krunti, 1 tootmismaa sihtotstarbega krunt ja 5 transpordimaa sihtotstarbega krunti. Detailplaneeringu avalik väljapanek toimub ajavahemikul 7. veebruar - 21. veebruar 2025;

- Määrati Kaagvere külas ja Võnnu alevikus asuva kahe katastriüksuse jagamisel moodustatavatele katastriüksustele kohanimed, koha-aadressid ja sihtotstarbed;
- Algatati tähtajatu sundvalduse seadmise menetlus Enefit AS kasuks, mille kohaselt on õigustatud isikul õigus Kriimanni külas Järve maaüksusele ehitada side maakaabelliin, kasutada seda sihipäraselt ning samuti teostada kõiki töid, mis on vajalikud selle ehitamiseks, kasutamiseks, korrashoiuks, ümberehitamiseks ja lammutamiseks;
- Algatati tähtajatu kaks sundvalduse seadmise menetlust Elektrilevi OÜ kasuks, mille kohaselt on õigustatud isikul õigus Haaslava külas Punga ja Alakülas Tigete tee maaüksusele ehitada maakaabelliinid, kasutada neid sihipäraselt ning samuti teostada kõiki töid, mis on vajalikud nende ehitamiseks, kasutamiseks, korrashoiuks, ümberehitamiseks ja lammutamiseks;
- Algatati projekteerimistingimuste andmise avalik menetlus Haaslava külas sissesõidutee laiuse muutmiseks;
- Väljastati ehitusluba Koke külas puurkaevu rajamiseks;
- Kinnitati Kastre Vallavalitsuse kollektiivpuhkus ajavahemikus 14. - 27.07.2025;
- Arutati Ignase külas Villemi 4 korterite võimalikku võõrandamist, sotsiaalsete rajamiseks sobiva asukoha valimist ja Melliste kooli laiendamise võimalikkust kõrvalhoone taastamise näol.
- Kinnitati Aasta tegu ja Aasta sündmuse kandidaadid ning suunati rahvahääletusele.

23. jaanuari 2025 vallavalitsuse istungil

- Jäeti rahuldamata kolme isiku sotsiaaltoetuse taotlused, tingimustele mitte vastamise ja täiendavate lisadokumente mitte esitamise tõttu;
- Otsustati väljaspool kodu osutatava ööpäevaringse üldhooldusteenuse arve osaline tasumine;
- Lõpetati üldhooldusteenuse osutamine isiku surma tõttu;
- Otsustati hüvitada matusekulud, kuna puuduvad ülalpidamiskohustusega isikud;
- Otsustati maksta lapsehooldusteenuse toetust kolmele lapsele. Tegemist on olukordadega, kus kuni kohaliku munitsipaallasteaia koha pakumiseni maksab vallavalitsus toetust lapsehooldusteenuse hüvitamiseks;
- Otsustati vähendada pere teise lapse koolieelse lasteasutuse rahastamisel lapsevanema poolt makstavat lasteaiakoha osalustasu 50% võrra viiel lapsevanemal;
- Otsustati maksta vallas elavale noorele stipendiumit rahvusvahelisel iluuisutamise võistlusel osalemise eest;
- Kinnitati Sillaotsa Kooli hoolekogu ja Melliste Kooli töötajate koosseis. Melliste Koolis on kokku 54,4 töökohta;
- Kinnitati Kastre valla huvihariduse ja huvitegevuse kava 2025. a;
- Otsustati olmejäätmete valdaja korraldatud jäätmeveoga mitteliitunud lügeda 2 kinnistut, kuna aastaringelt neid ei kasutata;
- Vabastati kinnistu korraldatud jäätmeveo raames biolagunevate jäätmete üleandmise kohustusest, kuna kinnistul rakendatakse biolagunevate jäätmete kohtkompostimist;
- Määrati Rookse ja Terikese külas katastriüksuste jagamisel moodustatavatele katastriüksustele kohanimed, koha-aadressid ja sihtotstarbed;
- Algatati projekteerimistingimuste andmise avalik menetlus Haaslava külas sissesõidutee laiuse muutmiseks;
- Algatati tähtajatu sundvalduse seadmise menetlus Elektrilevi OÜ kasuks, mille kohaselt on õigustatud isikul õigus Roio maaüksustele ehitada keskpinge maakaabelliin, kasutada seda sihipäraselt ning samuti teostada kõiki töid, mis on vajalikud selle ehitamiseks, kasutamiseks, korrashoiuks, ümberehitamiseks ja lammutamiseks;
- Kinnitati Kastre valla kriisikomisjoni koosseis: komisjoni esimees vallavanem Annika Pajumaa-Murov, aseesimees vallavarspetsialist Jaak Kumar, komisjoni liikmed: hankespetsialist Tõnu Muru, sotsiaaltöö peaspetsialist sotsiaallosakonna juhataja ülesannetes Iiri Sepping, majandusosakonna juhataja Karen Katri Voll, vallasekretär Elen Heidok, haridus- ja kultuuriosakonna juhataja Kaisa Vahtla, päästeameti esindaja Leane Morits, Politsei- ja piirivalveameti esindaja Cassandra Kihva ning Kaitseliidu Elva malevkonna esindaja Mati Küüna.

30. jaanuari 2025 vallavalitsuse istungil

- Otsustati erakorraliselt rahuldada sotsiaaltoetuse taotlus;
- Lõpetati koduteenuse osutamise leping seoses üldhooldusteenusele asumisega;
- Otsustati väljaspool kodu osutatava ööpäevaringse üldhooldustee-

nuse kahe arve osaline tasumine;

- Otsustati maksta lapsehooldusteenuse toetust kahele lapsele. Hetkel käib erahoius 42 Kastre vallas elavat last;
- Otsustati vähendada pere teise lapse koolieelse lasteasutuse rahastamisel lapsevanema poolt makstavat lasteaiakoha osalustasu 50% võrra ühel lapsevanemal;
- Kinnitati projekteerimistingimused Koke külas üksikelamu ehitusprojekti koostamiseks;
- Väljastati ehitusluba Aruaia külas paikneva abihoone püstitamiseks ja Võnnu alevikus maasoojuse puuraukude rajamiseks;
- Väljastati kasutusluba Lääniste külas asuva kõrvalhoone kasutusele võtmiseks;
- Määrati Haaslava külas asuvate kolme katastriüksuse piiride muutmisel moodustatavatele katastriüksustele kohanimed, koha-aadressid ja sihtotstarbed;
- Otsustati olmejäätmete valdaja korraldatud jäätmeveoga mitteliitunud lügeda kinnistu, kuna aastaringelt seda ei kasutata;
- Kinnitati vabaihenduste toetamise hindamiskomisjoni järgmise koosseis: Anni Sikk haridus- ja kultuuriosakonna esindajana; Toomas Leppik haridus- ja kultuuriosakonna esindajana; Peeter Tammoja vallavolikogu kultuuri- ja spordikomisjoni esindajana ning asendusliikmena Riina Jõesaar.
- Otsustati vastu võtta protokolliline otsus, mille kohaselt määratakse Kastre valla juulikuiseks valvelasteaiaks Lasteaed Laanelille Tuigo maja.

Kastre Vallavalitsuse ja Volikogu protokollid on avalikult kättesaadavad dokumendiregistris Amphora

Jaanuaris tähistas 100. sünnipäeva meie valla kodanik Olga Punder

ÕNNITLEME!

Tohvri katastriüksuse detailplaneeringu vastuvõtmine ja avaliku väljapaneku korraldamine

AUTOR: KATI KALA, MAASPETSIALIST

Kastre Vallavalitsus võttis 16.01.2025 korraldusega nr 34 vastu ja suunas avalikule väljapanekule Tohvri katastriüksuse detailplaneeringu. Detailplaneeringu eesmärk on planeeringuala kruntideks jagamine ja ehitusõiguse määramine nelja üksikelamu ning neid teenindava abihoonete püstitamiseks.

Algatamisel oli planeeringualaks Tohvri katastriüksus (kinnistu registrios nr 21913750, katastritunnus 50101:001:0001, pindala on 7248 m², sihtotstarve 100% maatulundusmaa). Kastre Vallavalitsuse 24.10.2024 korraldusega nr 553 muudeti detailplaneeringu planeeringuala.

Detailplaneeringu planeeringuala muutmiseks on planeeritava ala pindala ligikaudu 8 900 m². Detailplaneeringu lahendusega on ette nähtud moodustada 10 krunti, millest 4 elamumaa sihtotstarbega krunti, 1 tootmismaa sihtotstarbega krunt ja 5 transpordimaa sihtotstarbega krunti. Hoonete lubatud maksimaalne kõrgus on põhihoonel 9,0 m ja abihoonetel 6,0 m, lubatud korruselisus on põhihoonel 2 ja abihoonetel 1. Lubatud suurim hoonete arv üksikelamu krundil on 3 (1 põhihoone ja 2 abihoonet). Lubatud katusetüüp on viilkatus 25o-45o. Hoonete ±0.00 lahendatakse hoonete projekteerimise käigus, kuid sokli lubatud kõrgus on kuni 80 cm maapinnast. Lubatud välisviimistlusmaterjalid: puit, kivi, krohv, klaas (soovitavalt kombineeritult). Hoonete suurim lubatud ehitisealune pind on 256 m². Planeeringualale on juurdepääs riigiteelt nr 22260 Vana-Kastre – Roiu.

Veevarustus on planeeringualal kavandatud Salu maaüksusel asuvast puurkaevust (PRK0065403, ehr kood 221379975). Planeeritava elamute kanalisatsioon kogutakse ja suunatakse kahe elamukrundi piiridele kavandatud ühisesse omapuhastisse (biopuhasti) ja seejärel immutatatakse maapinda. Tuletõrje veevarustuse tagamiseks on planeeringu ala vahetusse lähedusse rajatud tuletõrje veevõtu tiiki.

Planeeringuala hoonete kütmiseks on lubatud kasutada kõik alternatiivsed kütteallikad (soojuspumbad-, maaküte, päikesepaneelid vms). Päikesepaneelid tuleb näidata hoonete ehitusprojektides ning nende paigutamisel arvestada, et need tuleb sobitada hoone arhitektuurse lahendusega (tagasihoidlikult hoone katusele vms). Maakütte torustikke on lubatud paigaldada kogu elamukrundi ulatuses. Keeulatud on kõik jääkaineid lendu laskvad küteliigid nagu näiteks raskeõlid ja kivisüsi. Puukütte kavandamisel tuleb kavandada elamute

korstnad läbiviikudega katusele. Ei ole lubatud kavandada tahkekütetekehad korstnaid läbi hoone seina.

Detailplaneering on kooskõlastatud Päästeametiga ja Transpordiametiga ning kaasatud on ka maa-amet. Koostööd on tehtud tehnovõrkude valdajatega ning naaberkinnistute omanike ja isikutega, kes on avaldanud soovi olla kaasatud. Planeeringu elluviimisega kaasnevad majanduslikud, kultuurilised, sotsiaalsed ja looduskeskkonnale avalduvad mõjud on minimaalsed, kuna planeeritud tegevused on kooskõlas valla üldplaneeringuga ning maa-ala uuesti kasutusele võtt elamute rajamiseks on läbi kaalutletud.

Majanduslikud mõjud on positiivsed, võimaldades luua olemasolevate külade keskele ja linna lähialadel uusi eluruumi. Planeeringu realiseerumisel kujuneb planeeringu alast loomulik jätk piirkonna külaelu arengule. Uued küla elanikud toovad värskest kogukonna omavahelisesse sotsiaalsesse ja kultuurilisse suhtlusesse ning ergutavad kogukonnatunnet. Planeeringuga ette nähtud kruntide haljastusnõuded on kavandatud looduskeskkonnale avalduvate mõjude tasakaalustamiseks.

Kastre Vallavalitsus ei võta endale kohustusi planeeringuga seotud detailplaneeringukohaste (avalikuks kasutamiseks ette nähtud tee ja sellega seonduvate rajatiste, haljastuse, välisvalgustuse ning tehnorajatiste) ja planeeringulahenduse elluviimiseks otseselt vajalike ning sellega funktsionaalselt seotud rajatiste väljajähtamiseks või väljajähtamisega seotud kulude täielikuks või osaliseks kandmiseks st Huvitatud isikul tuleb enne kehtestamist sõlmida Kastre Vallavalitsusega haldusleping planeeringualal ja sellega funktsionaalselt seotud rajatiste projekteerimiseks ja väljajähtamiseks ning Kastre vallale üleandmiseks.

Detailplaneeringu avalik väljapanek toimub 07. veebruar - 21. veebruar 2025. Detailplaneeringuga on võimalik tutvuda Kastre Vallavalitsuse tööpäevadel kohapeal (Vallamaja, Kurepalu küla, Kastre vald) ja valla veebilehel. Avaliku väljapaneku jooksul on igal isikul õigus avaldada detailplaneeringu kohta arvamust. Planeeringu menetlemiseks seotud materjalid on kättesaadavad valla veebilehel planeeringute avalikustamise geoinfosteenemise EVALD alates 07.02.2025. Soovitame detailplaneeringu materjalidega tutvuda elektroonselt.

Paberandjal materjalidega tutvumine valida eelkõige juhul, kui elektroonsete materjalidega tutvumise võimalus puudub. Palume isikutel, kes paberandjal materjalidega soovivad tutvuda, oma soovist ette teatada maaspetsialist Kati Kalale (kati.kala@kastre.ee, tel. 7446521).

Arvamuse saab esitada kirjalikult Kastre Vallavalitsuse aadressil Vallamaja, Kurepalu küla, 62113 Kastre vald või e-posti aadressil vald@kastre.ee kuni 22. veebruarini 2025. Täiendav info: Kati Kala, kati.kala@kastre.ee, 7446521.

Nurme tee 9 katastriüksuse ning lähiala detailplaneeringu koostamise lõpetamine

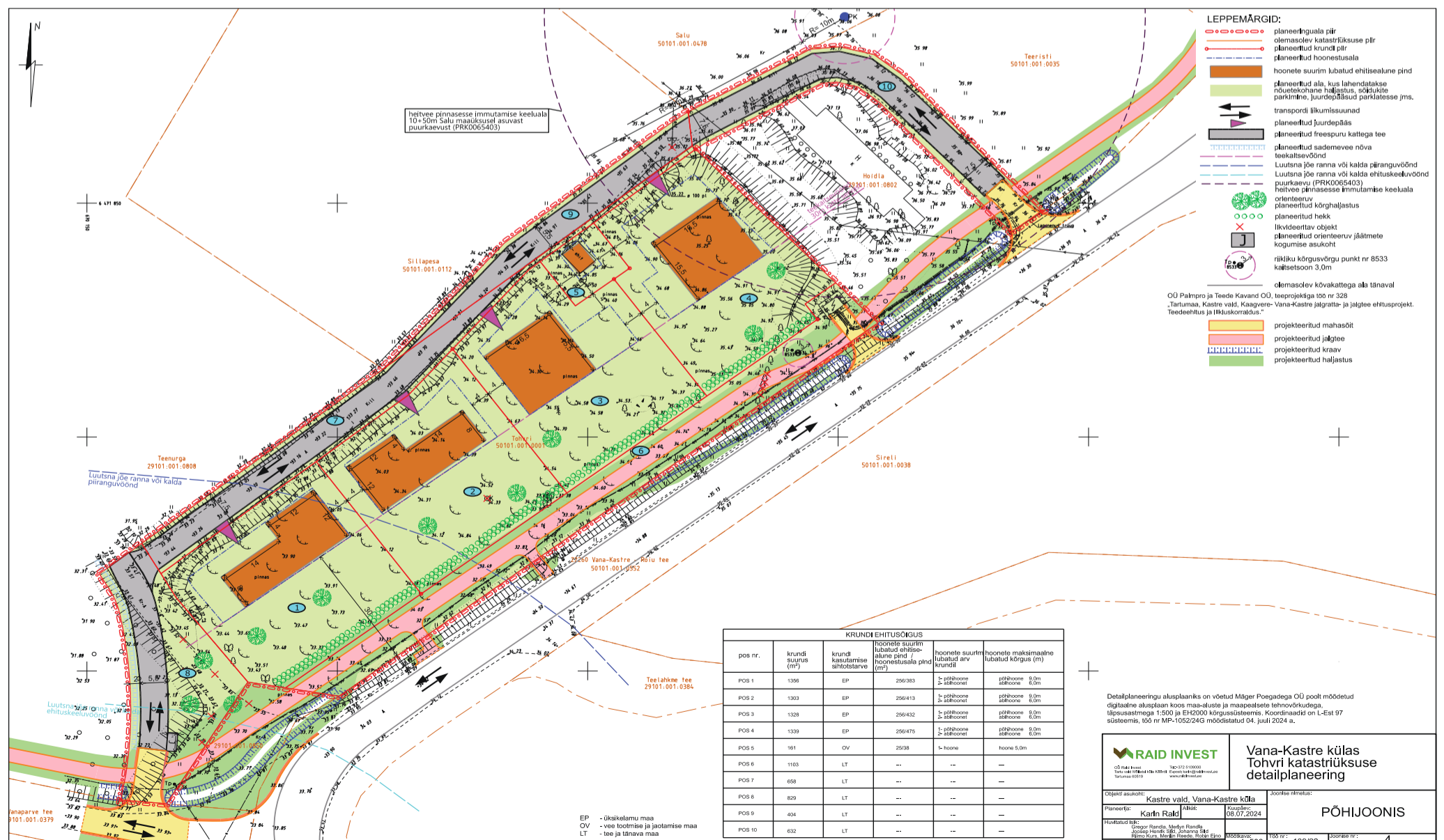
AUTOR: KATI KALA, MAASPETSIALIST

Kastre Vallavalitsus otsustas 09.01.2025 korraldusega nr 16 lõpetada Haaslava külas asuva Nurme tee 9 katastriüksuse ning lähiala detailplaneeringu. Koostamise lõpetamise põhjendused on kirjas korralduses. Kastre Vallavalitsuse 05.06.2020 korraldusega nr 357 algatati Haaslava külas asuva Nurme tee 9 katastriüksuse detailplaneering. Planeeritava ala pindala on 3860 m². Detailplaneeringu eesmärk on kehtiva detailplaneeringu muutmine, ehitusõiguse määramine, katastriüksuse sihtotstarbe muutmine ja katastriüksuste liitmine ning tee kaitsevööndi vähendamine.

Pargi tee 10 ja Pargi tee 12 katastriüksuste detailplaneeringu koostamise lõpetamine

AUTOR: KATI KALA, MAASPETSIALIST

Kastre Vallavalitsus otsustas 09.01.2025 korraldusega nr 17 lõpetada Haaslava külas asuva Pargi tee 10 ja Pargi tee 12 katastriüksuse ning lähiala detailplaneeringu. Koostamise lõpetamise põhjendused on kirjas korralduses. Kastre Vallavalitsuse 18.09.2020 korraldusega nr 526 algatati Haaslava külas asuvate Pargi tee 10 ja Pargi tee 12 katastriüksuste detailplaneering. Planeeritava ala pindala kokku on 10248 m². Detailplaneeringu eesmärk on maaalal kehtiva detailplaneeringuga määratud ehitusõiguse muutmine, hoonestusala ja ehitustingimuste täpsustamine ning juurdepääsu ja servitootide lahendamine.

Algab kaasava eelarve rahvahääletus

AUTOR: KAREN KATRI VOLL,
MAJANDUSOSAKONNA JUHATAJA

Kastre valla 2025. aasta kaasavas eelarvesse oli võimalus ettepanekuid esitada 20. oktoobrist kuni 20. novembrini 2024. Laekus 4 ettepanekut, mida analüüsis hindamiskomisjon ning kõik esitatud ettepanekud otsustati hääletamisele saata.

Rahvahääletus toimub elektroonilises VOLIS keskkonnas 17. veebruarist kuni 9. märtsini. Hääletada saavad kõik vähemalt 16-aastased Kastre valla elanikud ID-kaardi, mobiil-ID või Smart-ID-ga.

Hääletada saab kasutades kõrvalolevat QR koodi või aadressilt:

<https://www.kastre.ee/vald-uudised-ja-kontakt/kaasav-eelarve/>

Ettepanek nr 1: Pargi ja sõida

On selge, et säästlikum viis liiklemiseks on kasutada ühistransporti. Hajaasustus Kastre vallas aga pärssib oluliselt bussile jõudmist. Kui bussile minekuks tuleb kasutada autot, muudab see logistika keerulisemaks ja ka vähem säästlikumaks. Lisaks tee laiendamisele, aitaks koormust vähendada ka ühistranspordi süsteemi parendamine. Bussiliikluse tihedamaks muutmine on kallis ja ilmselt kaugema tuleviku teema. Küll aga saab teha ka väiksemaid asju selleks, et praegust olukorda leevendada või mugavamaks muuta. Idee on rajada Liivaku bussipeatuse juurde katusega rattaparkla. Sellisel saavad nii lapsed, kes linna trenni sõidavad või täiskasvanud lukustada oma ratta korralikku rattaparklasse ning jätkata teed edasi ühistranspordiga. Pargi ja sõida on populaarne kõikjal maailmas. Ka Tartumaal on juba mitmeid talolisi lahendusi kasutatud näiteks nii Kambja- kui Nõo vallas. Kohalike ametnike sõnul leiavad need palju kasutust. Asukoht on valitud selle järgi, et võimalikult paljud selle piirkonna inimesed saaksid rattaparklat kasutada. Potentsiaalseid kasusaajaid on palju ning idee on mõeldud kõigi vanusegruppide jaoks, mis tõstab idee esitaja arvates selle väärtust.

Maksumus: 10 000 eurot.

Ettepanek nr 2: Melliste suplusala korrastamine

Suplemisala on liiga kitsas ja osaliselt kinni kasvanud. Seda on vaja laiendada, taimestikust puhastada ja tuua täiendavalt liiva. Rannaala korrastada, kärpida rannas oleva puu oksa, et päikest rohkem randa pääseks ja rannaala mõjuks korrektsemalt. Riituskabiin ja wc vahetada viisakama lahenduse vastu ja/või korrastada. Atraktsioonide paigaldamine väikelastele liu laskmiseks, ronimiseks ja kiikumiseks, veeliumägi jne.

Maksumus: 20 000 eurot.

Ettepanek nr 3: Männi tn 4a mänguväljak

Männi tn 6 elanikud soovivad hetkel KÜ maal asuva mänguväljaku ümberviimist Männi tn 4a munitsipaalmaale, mis on üldkasutatav maa. Põhjuseks toome välja selle, et oleme maja renoveerimas ja soovime säilitada maja seina ning ümbrust ja kuna praegune mänguväljak ei täida meie reaalseid vajadusi. Samuti asub maja otsas gaasitorustik, mille lähedus praegusele mänguväljakule ei ole turvaline. Soovime mänguala viia kolme paneelmaja vahelisele munitsipaalalale. Hetkel asuvad antud alal suuresti kasutuseta seisvad metallist pesukuivatustorud, mis on ajahambuse jäänud ja väga minimaalse kasutusega. Küljel asub kiviplaadidega sillutus. Teeme ettepaneku osaliselt pesukuivatustorud alles jätta sellele alale, kus all on kiviplaadid või kui küsitlusest selgub, et ei soovita neid üldse visuaalse pildi säilimiseks, siis ka täienisti eemaldada. See ala, kus eemaldame torud (koos otstega, mis on maa sees, ehk siis ka betoonotsad tuleb välja kaevata), oleks uus mänguväljaku-ala. Uus asukoht võimaldaks sellele alale ligipääsu igast küljest ja oleks kõigi kolme maja keskel ja turvaline, ka akendest on vaade alale, et lastel oleks turvaline. Mänguväljakut näeme ette avalikus kasutuses. Mänguala saaksid kasutada kortermajade pered, noortekeskuse-päevakeskuse-juuksuri-kaupluse külastajad-lapsed.

Uus planeeritav mänguväljak nõuab ehitusprojekti, ehitusluba, kasutusluba. Mängukoht saab olema ka vanematele naabritevaheliste kohtumiste ja kohalikule kogukonnale puhkamise kohaks. Seoses sellega tuleb planeerida kohad pinkidele, need peavad olema paigutatud nii, et istuja saaks jälgida üheaegselt võimalikult suurt osa mänguväljakust. Prügikast on vajalik mängukoha korrashoidmiseks.

Meie suur soov oleks tagada võimalikult mitmekülgne, maksimaalselt laste mänguvajadustele vastav mänguväljakute seadmete komplekt.

Ettepaneku järgi soetatakse: Metall- või puitkonstruktsiooniga kiik (üks tavaiste, üks beebiiste), Liivakast mõõtudega 3000 x 3000 mm (materjali paksusega vähemalt 50 mm sügavimmutatud materjal), mängulinnak (kasutamiseks vähemalt kuni 8 lapsele), pesakiik (peab sobima vanusele 1+ ja võimaldama mängimist kuni 3 lapsele korraga), istepink mänguväljaku juurde (1-2 tk), valgustus.

Maksumus: 20 000 eurot.

Ettepanek nr 4: Tuigo kooli jõulinnak

Kuna Tuigo tee äärde ehitatud kergliiklustee on kasutusel väga aktiivselt tervisesportlaste poolt, sobiks Tuigo kooli alal asuvale haljastusalale väga hästi jõulinnak, mida külaelanikud, lapsed või ka laste vanemad saaksid kasutada tervise arenduseks ja sotsialiseerumiseks. Võimalus luua väiksemas mõõtmes palliplats (korv- või jalgpalli jaoks). Eriti arvestades, et lähitulevikus lisanduvad ka Kure tee krundid ja nendega kaasnevad elanikud.

Maksumus: 20 000 eurot.

2025. aasta maamaksu muudatused: mida peaks teadma?

AUTOR: EVELIN VIRNAS,
KOMMUNIKATSIOONISPETSIALIST

Veebruari esimesel nädalal alustas Maksu- ja Tolliamet (MTA) 2025. aasta maamaksu maksuteadete koostamist. Sellega seoses on oluline teada, millised muudatused maamaksu määraades ja tasumises sel aastal jõustuvad.

2025. aastal on mitmel pool Eestis muutunud maamaksu maksumäärad. Erinevate maasihotstarvete määrad on järgmised:

- Elamumaa ja maatulundusmaa õuemaa: 0,1–1% (Kastre vallas 0,3%);
- Maatulundusmaa: 0,1–0,5% (Kastre vallas 0,3 %);
- Muu sihtotstarbega maa: 0,1–2% (Kastre vallas 1,0 %).

Tänavu muutus ka maamaksu tõusu piirmäär ehk nn kaitsemehhanism, mis aitab vältida maksusumma järsku kasvu. 2025. aastal kehtib reegel, et maamaks võib tõusta maksimaalselt:

- 50% võrreldes eelmise aastaga või
- vähemalt 20 euro võrra, kui 50% tõus jääks väiksemaks kui 20 eurot.

Kui maatükil on maksusoodustusi või -vabastusi, võib maksumuma muutuda ka rohkem kui 50% või 20 euro võrra.

Oluline muudatus puudutab esimese osamakse suurust:

- Kui maamaks on alla 100 euro, tuleb see tasuda ühekorraga;
- Kui maamaks on üle 100 euro, tuleb esimese osamakse tasuda vähemalt 100 eurot või pool kogu summast.

Maamaksu tasumise tähtajad on 31. märts (esimene osamakse) ja 1. oktoober (järelejäänud summa).

MTA saadab maksuteated veebruaris elektrooniliselt e-MTAsse ning teavitab sellest e-kirja või SMS-i teel. Kui kontaktandmed e-MTAs puuduvad, saadetakse maksuteade paberil tavapostiga. Seega soovib MTA kõigil oma e-MTAs märgitud kontaktandmed üle vaadata, et info jõuaks kohale kiiresti ja mugavalt.

Lisaks on omanikel võimalus kontrollida oma maatüki andmeid Maakatastris ning omandiõigusega seotud andmeid kinnistusraamatus.

Maamaks on riiklik maks, mille laekumine suunatakse täies ulatuses kohalike omavalitsuste eelarvesse. Selle toel saavad omavalitsused arendada kohalikke teenuseid ja infrastruktuuri.

Järgmisel aastal on oodata veelgi suuremaid muudatusi, sealhulgas:

- Kohalike omavalitsuste otsustuspädevus suureneb;
- Maamaksutõusu piirmäär (kaitsemehhanism) saab olla 10–100%;
- Kaitsemehhanismi samm muutub 5 euroks;
- Koduluse maa maksusoodustus võib kohaliku omavalitsuse otsusel ulatuda kuni 1000 euroni;
- Pensionäridele võib kehtida kuni 1000-eurone maksusoodustus.

MTA palub inimestel oma e-MTAsse märgitud kontaktandmed üle vaadata

Rohkem info ja maksumäärade saab tutvuda kasutades juuresolevat QR koodi või trükkides internetilehisejasse veebileht <https://www.emta.ee/eraklient/maksud-ja-tasumine/muud-maksud/maamaks#maksumaarad>

Haljastusjätmete korje

AUTOR: KAREN KATRI VOLL,
MAJANDUSOSAKONNA JUHATAJA

Sügis- ja kevadperioodil tekkinud haljastusjätmeid on võimalik üle anda ka korraldatud jätmeveo raames.

Haljastusjätmetele on võimalik tellida vedu järgmistel kogumisringil kuupäevadel:

- 17. aprill
- 15. mai
- 12. juuni
- 17. juuli
- 14. august
- 18. september
- 16. oktoober
- 13. november

Kui on soov tellida lehtede äravedu, tuleb kogusest teada anda jätmevedajale. Tellimuskiri tuleb esitada jätmevedaja e-postile: tartu@keskkonnateenus.ee. Kui jätmevedaja logistikaosakond on veoringi kinnitanud, saadetakse tellimuse esitajale selle kohta ka teavitus.

Üleantavad aia- ja haljastusjätmed peavad olema pakitud kuni 150 liitristesse läbipaistvasse kotidesse ning sisaldama üksnes aia- ja haljastusjätmeid. Kotid tuleb paigutada asukohta, millele on tagatud jätmevedajale ligipääs.

Aia- ja haljastusjätmete kogumisringidel kogutud jätmete maksumuseks on 0,01 eurot/m³ kohta.

Foto: www.biobag.ee /Biobag Baltic OÜ

Kevadised suurjätmete kogumisringid

AUTOR: KAREN KATRI VOLL,
MAJANDUSOSAKONNA JUHATAJA

Järgmised suurjätmete kogumisringid Kastre vallas toimuvad 25. aprillil ja 25. juulil!

Suurjätmed on suuremõtmelised olmejätmed, mida kaalu või mahu tõttu ei ole võimalik paigutada jätmemahutisse, nagu mööblieseemed ja nende osad, vaibad, muud põrandakatted, madratsid, kardinad ja kardinapuud, suured lillepotid, riidenagid, peeglid, spordivahendid, jalgrattad, katkised suusad ja kelgud, lapsevankrid, jõulukuused. Selliseid jätmeid saab üks jätmevaldaja ühel kogumisringil üle anda kuni 5 m³. Suurem mööbel tuleb osadeks lahti võtta.

NB! Suurjätmete hulka EI KUULU autovrakid, autoosad (autorehvid), ehitus- ja lammutusjätmed, ohtlikud jätmed, elektri- ja elektroonikaseadmed (sh külmikud, elektripliivid, pesumasinad, teledid) ja muud tootjavastutusega hõlmatud jätmed.

Kogumisringile tuleb end vähemalt 4 päeva enne veopäeva kirja panna AS Eesti Keskkonnateenus telefonil 738 6700 või meiliaadressil tartu@keskkonnateenus.ee.

Teenuse tellimisel tuleb vedajale teada anda äraantavate jätmete ligikaudne kogus ja jätmed tuleb veopäeva hommikul kella 8.00-ks paigutada jätmevedajaga eelnevalt kokkulepitud asukohta, nt olmejätmete mahuti vahetusse lähedusse, värava kõrvale vm.

Kevadised hooldustööd viljapuuaias

AUTOR: EPP SÄGA,
RÄPINA AIANDUSKOOLI PUUVILJANDUSE ÕPETAJA

Esimene töö viljapuudega on nende kevadine hooldusloikus. Seda saab teha juba veebruarist, kui temperatuur on soojem kui -5 kraadi. Kallid aiaomanikud, kellel teil aias kasvavad erinevad viljapuud, juhin tähelepanu, et lõikamisel ei tohi jätta nn tüükaid. See soodustab lisavõrsete kasvu ja selle tulemusena on teil puud nagu tuulepesad ja luuad, millest ei saa head saaki. Olen aastaid teinud kevadel teenusena õunapuude hooldusloikust ja väga valus on näha, kui puud on valesti lõigatud. Kui sa kutsud enda aeda spetsialisti ja näed, et ta jätab tüükad, siis saada ta kohe minema, see ei ole kvaliteetne töö. Teine valus kogemus on, kui lõigatakse ära kõik noored oksad ja ei osata vahet teha kasvu- ja õiepungadel. Aiaomanik kurdab, et saaki üldse ei saa.

Toon välja mõned kuldreeglid õunapuude lõikamisel:

- Ära jäta tüükaid
 - Lõika õige kaldenurgaga, nii et oksaringid jäävad näha
 - Lõikamisel peab haav jääma sile
- Lõika välja:
- Haiged, kuivanud ja murdunud oksad
 - Liiga püstised oksad
 - Võra sisse kasvavad oksad

Suuremad kui kolme sentimeetrise läbimõõduga haavad kata haavamäärdega. Noore viljapuue esimesed kasvuaastad on kriitilised! Kuigi oksa on vähe, tuleb siiski puud lõigata ja võra oskuslikult kujundada. Vanema puu lõikamine tuleks ära jaotada kahe kuni kolme aasta peale, et ei tekitaks puule liiga palju stressi.

Kui sul jääb oskusi puudu ja tunned, et on vaja ennast selles osas harida, siis kutsun sind viljapuude lõikamise koolitusele, mis toimub 15. märtsil siin samas meie Kastre vallas Haaslava külas.

Ebakorrektset lõigatud oks.

Korrektset lõigatud oks.

RÄPINA
AIANDUSKOOL
nutikas looduslahedane elu

Viljapuude lõikamine ja tüvede ravimine

15.03.2025
8 ak tundi

Haaslava, Kastre vald, Tartumaa
Koolitaja: Epp Säga

koolitus.aianduskool.ee/event/viljapuude-loikamine-ja-tuvede-ravimine/

ELERIIN SEIM

ES

Nahast kõrvarõngaste töötuba

6. MÄRTSIL KELL 17:30

Melliste raamatukogus

Töötuba maksab

25 eurot

Osta pilet Fientast

Lisainfo: 522 8703, ulle.scire@kastre.ee

Hooliv Kool on õppiv kool

AUTOR: TRIIN LÖBU,
VÖNNU KESKKOOLI DIREKTOR

Millegi häiriva juhtudes liigub mõte tahtmatult selleni, kes tegi. Selmet süüdlast otsida, uurib Hooliva Kooli mudel põhjalikult iga osapoolt vaatenuka.

Selge on see, et igal osalisel on juhtunuga seoses oma lugu: miks midagi juhtus ning milline oli olukorran viinud sündmuste ahel. Kahtlemata on fookuses olev sündmus tekitanud igas osapooles mõtteid ja tundeid, mis teistele osalistele teada ei ole. Häiriv olukord on mõjutanud moel või teisel kõiki osapooli, ent suure tõenäosusega on keegi saanud emotsionaalset, füüsilist või majanduslikku kahju. Selleks, et kahju toonud olukorrast edasi liikuda - ning tulevikus analoogsete olukordade ennetamiseks - on igal osapoolel mingi(d) vajadus(ed), mis on seni tähtsamat. Seda on oluline nii endale teadvustada kui ka teistele välja öelda, kuid vastutus oma vajaduste eest seismisel on igaühel endal.

Kirjeldatud viisil lahendatakse keerulisi olukordi hoolivas koolikultuuris. Jaanuari esimestel päevadel alustasime Võnnu Keskkoolis Hooliva Kooli väljaõppega ning uurisime lähemalt oma koolis toimuvat: millisel moel hooliva koolikultuuri põhimõtted meie koolis ilmnevad. Avastasime, et Hooliva Kooli põhimõtted on rakenduvad meie koolis juba praegu, kuid panime kirja ka viise, kus neid veel rohkem leida võiks ja mida me selleks teha saame.

Nii põhjalik väljaõpe on mõistlik ainult juhul, kui mudeli päriselt kasutusele võtame. Selleks omakorda oleme väljaõppesse kaasanud enamiku kooli töötajatest (nii õpetajad kui ka igapäevast kooli toimimist toetava halduspersonali). Arutelude käigus sõnastas üks õpetajatest Hooliva Kooli ideaali: ühtse koolipere, kes hoolivad ja märkavad üksteist ning töötavad ühise eesmärgi nimel.

Baasväljaõppes osaleva kolleegi sõnul on see koolitus pakkunud rohkelt väärtuslikke teadmisi ja oskusi, mida saab edukalt rakendada nii lapsevanemana kui ka kooli töötajana. "Õpime aktiivselt lahendama erinevaid olukordi, arendama empaatiat ning kujundama eneseteadlikku ja tasakaalukat suhtumist. Oluline on ka omandatud oskuste igapäevane rakendamine, et need muutuksid loomulikuks osaks meie tegevusest." Ta täiendab, et suurt väärtust pakuvad osalejatele gruppitööd ja arutelud praktikad, mis toetavad meeskonnatööd ja kogemuste jagamist. Kuna oleme alles selle koolituse teekonna alguses, siis kindlasti ootab meid ees veel palju uusi teadmisi, koostööd ja inspireerivaid töötubasid. Kolleegi hinnangul on palju, mida avastada ja oodata.

Kasu ühistest aruteludest on kolleegid välja toonud mitmel korral: võimalus ühtse meeskonnana aega veeta, üksteise kohta rohkem teada saada ja ühiseid eesmärgi seada on suureks abiks selguse loomisel, et igapäevaseid väljakutseid läbimõeldult ja teadlikult lahendada. Viimase rakendamise jaoks näeb Hooliva Kooli kontseptsioon ette järjepideva kollegiaalse toe. Selleks toimuvad meie koolis kord kuus õpingid, kus kolleegid saavad oma kogemusi jagada ning üksteise kogemusest õppida. Samavõrd oluline on õpingides edulugusid jagada ning osata näha enda tugevusi, tänu millele üks või teine õnnestumine teoks sai.

See, et millegi uue õppimine suurendab õpilaste heaolu ja enda toimetulekut, aitab lõõgastada ja vaimset tervist hoida, käivitab loovuse ning loob küünarnukitunnust, on ainult boonust!

Melliste Kooli III koht eTwinningu projektis

AUTORID: EPP TOHVER, MAIRI SAAR JA PILLE SAAN,
MELLISTE KOOLI ÕPETAJAD

Melliste Kooli 4. klass ja õpetajad Epp Tohver, Mairi Saar ja Pille Saan.
Foto autor: Gärry Keerdo

Melliste Kooli 4. klass osales rahvusvahelisel eTwinningu kalendrivõistlusel, mis oli inspireeritud eTwinningu 2024. aasta teemast „Heaolu haridus- ja tervise teemal“ (Well-being at School). Võistluse idee on selles, et ühe kalendri loomisse panustavad lapsed vähemalt kahest erinevast lasteaiarühmast, klassist, koolist või riigist. Tegime koostööd Kolkja Lasteaed-Põhikooliga, mis on vene õppekeele keelekümbuskool, kus õpib kokku vaid 42 õpilast.

Kahe kooli õpilased koostusid videosilla vahendusel ning räägiti sellest, mida heaolu laste jaoks tähendab. Kolkja õpilastele oli see tegelikult üsna suureks väljakutseks, kuna nende eesti keele oskus ei ole eriti hea ning paljud õpilased ei julgenud rääkida, kartes vigu teha. Sellele vaatamata olid mõlema kooli õpilased niisugusest koostumisest väga elevil ja küsisid pärast seda oma õpetajatelt, kas kunagi veel sel moel kokku saadakse.

Seejärel joonistasid õpilased pildi sellest, mis on heaolu

igaühe jaoks isiklikult. Informaatikatunnis kujundas iga õpilane programmi Canva abil enda sünnipäevakuu ja kuna mõnel kuul on sünnipäevalapsi rohkem kui üks, siis on meie kalendris mõnda kuud mitu. Kahe kooliga õnnestus kõik 12 kuud ära katta.

Kokku esitati konkursile mitukümmend tööd, kuhu olid kaasatud lasteaiad ja koolid üle Eesti ning ka kolm rahvusvahelist tööd, kus keskenduti heaolu planeerimisele Malta, Hispaania, Kreeka, Poola või Tsehhi kolleegidega. Pooltuhat noort oli ühise heaolu teema kohta mõelnud, olnud loovad ning digivahendite, joonistamise või heli abil erinevaid tegevusi ette planeerinud.

Tööde puhul hindas 3-liikmeline žürii teemakohasust, koostööd, digivahendite kasutamist ja loovust. Meie projekti kohta kirjutati alljärgnevat: Melliste ja Kolkja 4 - Nunu ja hästi läbimõeldud projekt, kus on suurepäraselt kirjeldatud laste koostööd. Lisapunkt videokoostumise eest laste vahel, mis andis lastele ka toredate kultuurilise elamuse. Keelekümbuskooli kaasamine lisab projektile erilise väärtuse. Väga vahva tulemus!

Melliste Kooli õpilased Riigikogu hoones ja Eesti Tervishoiumuuseumis

AUTOR: EPP TOHVER,
MELLISTE KOOLI MATEMAATIKA-INFORMAATIKA JA KUNSTIÕPETUSE ÕPETAJA

Melliste Kooli 7. ja 9. klassi õpilased käisid 30. jaanuaril Tallinnas Riigikogu hoones, kus neid võõrustas kodukandist pärit parlamendisaadik Priit Lomp.

Sissejuhatajaks rääkis Priit Lomp Eesti Asutava Kogu esimehe, sotsiaaldemokraadist riigivanema August Rei nimelises koosolekute saalis oma tööst Riigikogus ja selle toimimisest üldiselt. Õpilasi tervitas ruumist juhuslikult mööda kõndiv Riigikogu saadik Helmen Kütt, kutsudes noori üles tulevikus sotsiaaltöö valdkonna kasuks otustama. Järgnevalt tehti koos giidiga ringkäik Riigikogu hoones, tutvuti selle ajaloo ja õpilastel oli võimalus istungite saalis nii saadikute laudade taga istet võtta kui ka Riigikogu esimehe ja aseesimehe ning ministrite toolide mugavust testida. Priit Lomp viis noored ka Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsiooni hubasest saalist. Lõunastati Priit Lombi lahkel kostitamisel Riigikogu sööklas, misjärel liigseid kaloreid raputati maha mööda pikka kitsast treppi Pika Hermannitorni ronides. Ühiselt tehti valgus saalis. Koostamine oli veidi eriline selle poolest, et õppekäigul osalenud õpilased portreerisid paar kuud tagasi Eesti Kunstikoolide Liidu projekti „101 modeli“ raames Priit Lomp. Näitus kõikidest saadikutest on Riigikogu istungite saali kõrval avatud 27. veebruarini. Melliste Kooli õpilaste tehtud portreedest valiti näitusele välja 7. klassi õpilase Hanna-Maria Kaskla töö. Aeg Riigikogus möödus linnulennul.

Edasi suunduti läbi Tallinna vanalinna jalutades Eesti Tervishoiumuuseumis. Muuseumis tutvustas giid erinevaid näitusi ja teematube. Igas ruumis oli väga palju põnevaid käed-külge eksponaate, mistõttu nii mõnelgi õpilasel oli aeg-ajalt raskusi giidi jutule keskendumisega. Siiski olid need kõrvalpeoikud vaid lühiajalised, kuna giid rääkis haaravalt ja viis noortega läbi ka huvitavaid eksperimente. Näiteks saadi teada, et šokolaadipastillide M&M õige maitse tundmiseks ei piisa vaid maitseelunditest, vaid vaja läheb ka haistmismeelet.

Kuigi õppekäikude peamiseks eesmärgiks on noorte silmaringi avardamine ja uute teadmiste saamine, ei saa kõrval jätta ka meeldivat võimalust pika bussisõidu ajal üksteisega vabalt suhelda.

Väljasõidu korraldasid õpetajad Sirje Jugaste ja Gerdaliisa Rossmann.

Õpilased Riigikogu valges saalis koos Priit Lombiga.
Foto autor: Epp Tohver

Kui Villemi talus oli koertekasvatust

AUTOR: TAIVO KIRM

Koerad on inimese kõrval elanud tuhandeid aastaid. Inimese poolt on aretatud ja õpetatud välja jahikoerad, karjakoerad, jäljekoerad, kelgukoerad, valvekoerad, lambakoerad, sõjakoerad, juhtkoerad, võitluskoerad, õuekoerad, talukoerad, linnukoerad, narkoerad ja seda loetelu võiks veel pikalt jätkata. Koerad on inimestele koduvalvurid, seltsilised, populaarsed lemmikloomad ja enamasti ka sõbrad.

1930. aastate esimesel poolel hakati Eestis rääkima vajadusest aretada ja õpetada välja oma karjakoerad ja talukoerad. Selle teema üheks eestvedajaks oli Villemi (tookord Vana-Kuuste, hiljem Haaslava, praegu Kastre vallas) suurtalu peremees, III, IV ja V Riigikogu liige Jüri Ottas. Et Villemi talus olid tõuhobused, tõuveised, tõusead, tõulambad, tõulinud, pidid seal kindlasti olema ka tõukoerad.

Jüri Ottas Eesti Lambakasvatavate Seltsi koosolekul aprillis 1934: „Et meil suured lammaste karjamaad puuduvad ja põldude vahel on raske lambakarja karjata, on vaja rohkem tähelepanu pöörata karjakoerte kasutamisele. Koerad tõstavad lamburi tööviljakust ja vähendavad jalavaeva. Häid õpetatud koeri saab kasutada ka veiste karjatamiseks ning kodulindude kaitseks ja valvamiseks. Selts peab võtma oma tegevuskavasse ka talukoera soetamise ja aretamise küsimuse. Hea karja- või talukoera järele on meil suur nõudmine ja kui on saavutatud eeskujulik, ühtlane koeratüüp, siis leitakse talle turu ka välismaal.“

Tartumaa Teataja 3. oktoober 1934: „Inglismaalt osteti lambaid. Eesti Lambakasvatavate Seltsi esindajad, põllumees J. Ottas ja lambakasvatuse eriteadlane K. Jaama ostsid Põhja-Shotimaalt Eestile 87 lammast ja oinast. Neist on Shropshire tõugu viis oinast ja 10 lammast ning Schewiot tõugu 22 oinast ja 60 lammast.“

Põhja-Shotimaalt osteti ka neli õpetatud karjakoera, kes ühes loomadega Eestisse saabusid. Need on väikesed mustad krantsid, kes oskavad otse imestamise väärselt hoida karja. Shotimaal on meie mehed näinud, kuidas need koerad ajavad ise ilma inimesteta lambakarja mägedest koju. Karja hoidmise peale olla nad päris meistrid. Neist koertest võiks meil hea kar-

jakoerte tõug välja areneda. Ostetud koertest on kaks isaseid ja kaks emased. Niisuguseid koeri Eestis seni ei ole ja saabunud oleks esimesed.“

Kaks koera toodi Villemile ja vähemalt koertenäitusel oli tunnustus kiire tulema. Postimees 14. mai 1935: „Auhinnaga kroonitud koerad.“

Tartu koertenäitusel jagati välja hulk diplomeid kuld-, hõbe- ja pronksaurahadele, mis määrati väljapaistvamate omadustega koerte eest. Auhinnatud jagati välja: Inglise setterite lahtises, Eestis sündinute ja välismaalt sissetoodute klassis, kokkerspanjelite, pointerite, Iiri setterite, Saksa linnukoerte, hagiijate (kuldauraha sai Luunja jahiselti hagiijas Lord), pintscherite, terrierite, Shoti lambakoerte (pronksauraha sai Villemi talu omanik J. Ottase lambakoer Shibi), leonbergerite ja inglise bokserite (pronksauraha sai Haaslava Kurepalu loogatoostuse omaniku D. Borodko bokser Frank) klassis.“

Selgituseks, Eesti Kennel-klubi korraldusel toimus Eestis aastatel 1930-1940 üksteist koertenäitust. Esimene tõu- ja jahikoerte näitus toimus 24.-25. mail 1930 Tallinnas Gonsiori uulitsa maneežis. Kolmel korral, 11.-12. mail 1935, 22. mail 1937 ja 6.-7. mail 1939 peeti näitust Tartus põllumeeste seltsi näituseplatsil. Muidu toimusid näitused Tallinnas.

Kaja 18. mai 1935: „Läinud aastaga on Eesti koerakasvatust teinud suuri edusamme. On pandud palju rõhku puhaste tõugude arendamisele. Aasta vältel toodi Eestisse juurde isegi uusi maailmakuulsaid koerte tõugusid nagu esimesed Shoti lambakoerad (Shoti colli-colle dog). Üks paar neist on Tartumaal J. Ottase Villemi talus ja teine Pärnumaal J. Hanseni Pärivere talus. Samuti toodi Inglismaalt Mäksa Jahimeeste Seltsile paar madalajalgseid hagiijaid, mis vastavad neile nõuetele, nagu seda ette näeb uus Eesti jahiseadus. Paari aasta pärast kergeajalgseid hagiijaid ei lubata üldse pidada. Selleks ajaks on Mäksa jahimeestel juba uued jahikoerad valmis kasvatatud.“

Tartus toimus 29. aprillil 1938 Eesti Lambakasvatavate Seltsi korraldatud koosolek koerte tõuaretamise küsimuse üle. Koosolekul puudutati karja- ja õuekoerte küsimust, kuna jahikoerad välja jäid. „Eestis on kogusummas umbes 200 000 koera. Peeti tarvilikuks, et oleks üks kindel koer karja ja teine õue jaoks. Õuekoer, teda peeti koos-

olekul soovitavaks nimetada Muri, on tavaliselt punane kuni pruunikas, mitte väga suur, rõngassabaga. Karjakoer, teda nimetati Krants, on must kuni pruunikas, valge kaeluse ja valge sabaotsaga.“

Maa Hääl 30. mai 1938: „Kasvandused talukoerte õpetamiseks.“

Põllutöökojas on otsustatud paremateks tunnustatud koeratõugude aretamiseks asutada vastavad koerakasvandused, kuna koerte aretus maal vabalt pole võimalik. Asutamisele tulevad koerakasvandused hakkavad koerte kasvatamisel ja nende tõuaretamisel tegelema ka karja- ning õuekoera õpetamisega.

Nagu esialgsed katsetused näitavad, osutub meie talukoera aretamisel sobivamaks tõumaterjaliks Shoti lambakoer. Neid koeri on katsetusteks Eestisse toonud juba paar põllumeest. Praegu leidub Shoti lambakoeri agronoom Kristjan Jaamal, Jüri Ottasal Vana-Kuuste Villemi talus ja J. Hanseni Päriveres. Need on mustad krantskaelaga tõukoerad, kes ristlemisel meie paremate koertega osutuvad üsna sobivateks taludele.

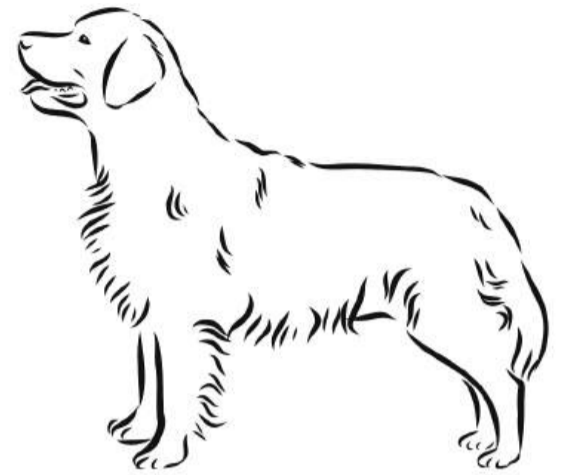
Shoti lambakoerte häid omadusi tunneb ligemalt loomaarst G. Tehver. Tema seletuse järele on need koerad meeldiva välimusega. Nende karvastik on pikk, sile ja läikivust, kuna sabaots, käpad, koonupeatne ja eest rind on valged. Iseloomustav on nende koertele valge krants ümber kaela. Nagu

Villemi talus tehtud katsetustel selgus, on Shoti lambakoerad ja nende järglased ideaalsed karjahoidjad. Iga käsu täidavad nad täpselt. Nendele aitab ainsast käsust või käeviipest, et sooritada nõutud ülesannet.

Praegu on puhtavereliste Shoti lambakoerte väljaõpetatud järglasi levinud juba kuues- seitsmes majapidamises. Villemi talust on müüdnud soovijatele peamiselt isaseid tõukoeri. J. Ottas nõuab praegu oma Shoti lambakoerte järglaste paarist 50 kuni 100 krooni, vastavalt väljaõpetatud koera headusele. Nõudmine nende koertele olevat erakordselt suur. Villemi talu koerakasvandusest koera saamiseks on soovivi avaldanud üle paarisaja põllumehe.“

Kommentaariks niipalju, et hea lehm maksis vähem kui 100 krooni.

Maa Hääl 20. juuli 1938: „Eesti Lambakasvatavate Seltsi juhatus võttis oma töökavasse talukoera aretuse. Otsustati aretada kahte talu tarbekoera tüüpi, nimelt karjakoera, missuguse tüübi aretusega on J. Ottas Villemi talus Vana-Kuustes juba mõni aasta tegutsenud. Sealised ristlemise teel kohalikust külakoerast ja mustast Shoti lambakoerast aretatud meeldivad mustad valgete käpadega loomad on suurepärase karjakoerad ja hoolsad õuevalvurid. Teist koeratüüpi, peamiselt meie õuevalvurit, kavatsetakse aretada meil siinseal säilinud külakoerast, kelle professor Saral kunagi ristis Muriks. Need koerad

on väheldast kasvu, pika tihed, aga sileda karvastikuga, Laika sarnased, mustad, musthallid, kollakad või valgekirju koerad.“ Maa Hääl 19. juuni 1940: „Õpetatud õue- ja karjakoeri taludele.“

Lammaste tõuaretuse komitee poolt on vastu võetud põllumajanduslike talukoerte määrus, mille järele võimaldatakse toetusi ja abirahasid talu karjakoerte ja õuekoerte kasvatavatele. Tõukoerte kasvatamisel peab olema koerte maja või majakesed, kuhu võimalus koeri paigutada soo ja vanaduse järgi. Kasvandused on kohustatud pidama tõukoerte raamatut. Samuti on tõukoerte kasvatusteks tunnustatud majapidamised kohustatud alaliselt koeri õpetama ning koerte oskusvõistlustest osa võtma.

Põllutöökojas toimunud nõupidamistel on selgunud, et talu õuekoeraks sobib kõi-

ge paremini eesti Muri tüüpi koer, kes on iseloomult sõbralik ja öösel hoolas õuevaht.

Karjakoerteks aga sobivad kõige paremini Shoti lambakoerad ehk kollid. Neid on esmakordselt toodud Eestisse kuue aasta eest Inglismaalt. Koerad oskavad karja hoida isegi õpetamata, kuna õpetatult täidavad nad oma ülesandeid väga hästi. Praegu on Eestis kujunemas juba kuus talukoerte kasvatust. J. Ottase Villemi talus on praegu kolm Shoti lambakoera, kelle kutsikaid müüakse järjest põllupidajatele.“

Murist ja Krantsist rahvusliku karja- ja õuekoera aretamise katkestas maailmasõda.

Eesti raamatu 500. sünnipäeva tähistamiseks töötuba

KirivööKIRJAline järjehoidja

- oled unistanud omakootud kirivööst,
- oled valmis omandama uusi käsitööoskusi (sh tihvaga kudumine),
- soovid nautida toremaid õhtupoolikuid pühitsedes meie käsitöötraditsioone,
- aga ei tea, kuidas kõigepealt alustada...

Siis oled oodatud:

Melliste raamatukogus	• 27.märtsil kell 17.30-20.00 ja • 10.aprillil kell 17.30-20.00
-----------------------	--

45€ sisaldab juhendamist mõlemal päeval, materjale ja töövahendite kasutamist

Piletid saadaval Fientas.

Lisainfo: Anneli Kadai, annelikadai@gmail.com, 52 84 909

500 aastat Eesti raamat

Kohtade arv piiratud!

SAKRITS / PEKRI

Teatrinukkude salamaailm

vanusele 6+

DRAAMATURG Kari Sakrits / LAVASTAJA Katri Peeri
DRAAMATURGIDE JA KÕRVALISE KUNSTNIK GERI MÄGI
MELLOOJA JA MUUSIKUNA VEE MÄGI / VALGUSTUSLIKUNA TARGO MÄGIK
MANGIVAD Laura Kuik või Katri Peeri, Jevgeni Moissejenko, Kari Sakrits

Lavastus nukuteatri sirmitagusest maailmast

Võnnu kultuurimajas
19. märtsil kell 13.00

Pilet 12€, sooduspilet 11,40€, saadaval Piletilevis

Lemmiklooma võtt – 9 korda mõõda, üks kord lõika

AUTOR: ELEN KURVITS
PÖLLUMAJANDUS- JA TOIDUAMET

Loomavõtmisega kaasneb suur hulk emotsioone. Ära emotsioonideta unusta, et lisaks loomale saad kaasa hulga vastutust ning loomale ei piisa ainult veekausist ja väikesest nurgast Sinu kodus. Mõtle, kas suudad oma lemmikule pakkuda kõike, mis ta eluks vajab. Loomatervise ja -heaoluosakonna peaspetsialist Carol Laurimaa toob välja 10 tähelepanekut, millele mõelda enne lemmiku võttu.

1. Tutvu liigi ja tõu eripäradega

Loomad erinevad üksteisest temperamendi, liikumisvajaduse ning hooldamise raskuse poolest. Pööra tähelepanu karva, naha ja küünthe hooldamisele, liikumisvajadusele, toitumisele jm, mis on looma jaoks eluliselt tähtis. Näiteks on mõned koerad aretatud spetsiaalselt töö tegemiseks, mis tähendab, et nende vajadus vaimse ja füüsilise stimulatsiooni järele võib olla palju suurem, kui nendel koertel, kes on aretatud seltsikoorteks. Uuri looma liigi ja tõu kohta internetist, kasvatajatelt, veterinaaridelt ning veendu, et loom sobib Sinu pere elustiiliga.

2. Arvesta, et loom tähendab kulutusi

Looma võttes pead olema valmis rahalisteks väljaminekuteks. Looma tervise jälgimiseks käi temaga regulaarselt loomaarsti juures. Lisaks tavapärasele tervisekontrollile tuleb loom vaktsineerida marutaudi ja levinumate nakkushaiguste vastu. Sellega tagad ka oma pereliikmete elu ja tervise. Lisaks vajab loom täisväärtuslikku toitu ja regulaarset parasiiditõrjet. Alati tuleb olla valmis ootamatusteks, kus loom võib mõne tervisemure korral vajada erakorralist veterinaarabi. Arvesta, et veterinaarabi võib olla väga kulukas. Uuri kindlasti ka lemmiku kindlustamise võimalusi.

3. Ole valmis pikaks pühendumiseks

Pea meeles, et lemmikloom jääb Sinuga aastateks. Olenevalt liigist võib looma eluiga varieeruda mõnest aastast kuni paarikümne aastani või kauemgi. Mõtle läbi, kas oled valmis ja suudad talle pakkuda oma hoolt ja tähelepanu kogu tema eluea. Ka siis, kui oled kodunt eemal, nt reisil või vajad ise hoolt ja abi.

4. Mõtle, kas loomale on tagatud kõik eluks vajalikud tingimused

Mõtle läbi ja uuri, millist keskkonda loom eluks vajab. Looma jaoks peaks olema loodud koht, kus oleks olemas tema heaoluks vajalik ning ta saaks rahulikult puhata. Enne looma võtmist tee selgeks, mida lemmik täpsemalt vajab ning soeta kõik vajalik juba enne looma ostu. Veendu enne looma võttu, et pereliikmetel poleks looma vastu allergiat ning uus lemmik sobiks ka peres

juba olevate lemmikloomadega.

5. Lemmik vajab hoolt

Lemmikloom vajab igapäevast hoolt, mis hõlmab endas looma toitmist, hooldamist, suhtlust ning liigist olenevalt vaimset ja füüsilist tegevust. Ole enda suhtes aus, kas sul on aega ja võimalusi, et pakkuda seda kõike oma tulevasele lemmikule.

6. Ka lemmik vajab kasvatust

Loomal ei ole teadmist, millised on meie ootused või ühiskonnas kokkulepitud reeglid. Seega on Sinu ülesanne õpetada loomale, kuidas erinevates situatsioonides käituda – ükski olles, teiste loomade või inimestega kohtudes. Ka hädalkäimine vajab tihti kannatlikkust ja juhendamist.

7. Kindlusta oma tagala

Enne looma võtmist tee kindlaks oma tugisüsteem. Juhul kui lähed reisile või haigestud ootamatult, vajab loom jätkuvalt hoolt. Harjuta lemmikut inimeste ja keskkonnaga, kuhu annad looma vajadusel hoida. Juhul, kui Sinu eemalolekul loom haigestub, siis taga, et hoidjal on käepärast veterinaararsti kontakt ja võimalus arstile pöördumiseks.

8. Tüüloom on põhjusega kallim?

Pea meeles, et tõupaberitega loomadel on tihti põhjusega

kõrgem müügihind. Nende vanemad on kontrollitud. Loomad on üle vaadatud veterinaararsti poolt ning neile on teostatud vajalikud protseduurid (vaktsineerimine, parasiiditõrje), loomadel on olemas vajalikud dokumendid (tõutunnistus, mis kinnitab looma päritolu, vaktsineerimistunnistus). Uue omanikuna antakse sulle kaasa juhend ja soovitus. Siiski ei tohiks lähtuda ainult looma hinnast, vaid alati tuleb uurida müüja tausta, tutvuda looma vanematega ning keskkonnaga, kus loom on üles kasvanud. Kindlasti ei tohi ostu sooritada parklas või tanklas. Vältimaks ebameeldivusi, uuri kindlasti tausta ka siis, kui tegemist on maineka kasvatajaga.

9. Kutsikas või järelturg?

Juhul kui Sinu jaoks ei ole oluline looma vanus, siis paku kodu mõnele täiskasvanud loomale, kellel mingil põhjusel seda päris oma kodu veel pole. Võttes täiskasvanud looma, on tihti juba raske töö ära tehtud ning looma õpetamise ja sotsialiseerimisega saab jätkata sealt, kus eelnev omanik pooleli on jäänud. Lisaks sellele on võimalus pakkuda kodu loomale, kes seda väga vajab ning aidata selliselt kaasa kodutute loomade hulga vähenemisele.

Paapua Uus-Guineas lendab ringi kaks Eesti laste järgi nime saanud värskelt avastatud liblikaliiki

AUTOR: DAGMAR LAMP,
EESTI LOODUSMUSEUM

Mõned liblikad võivad tunduda esmapilgul teineteisele äravahetamiseni sarnased, kuid vaid entomoloogide hoolikas uurimine annab tõestust – tegemist on siiski kahe erineva liigiga. Nii on Eesti teadlased leidnud Paapua Uus-Guineast kaks liblikaliiki, mis olid seni teadusele veel tundmatud. Mis veel toredam: nime said mõlemad kahe Eesti lapse järgi.

Juunikuu ajakirjas SHILAP Revista de lepidopterologia ilmunud artiklis kirjeldavad Eesti Loodusmuuseumi entomoloog Aare Lindt, loodusmuuseumi bioloog ja kogude osakonna juhataja Lennart Lennuk ja Maaülikooli entomoloog Jaan Viidalepp kaht uut Pelagodes perekonda kuuluvat liblikaliiki. Uhked Paapuas elavad liblikad kannavad nüüdsest ametlikult nimesid Pelagodes sebastiani ja Pelagodes tristani. „Sebastian ja Tristan on minu lapselaste nimed,“ ütleb liblikad kirjeldanud Aare Lindt uhkusega.

Lindt sõnab ka, et liblikad sellest perekonnast kogus ta juba aastal 2012 ning uuris neid aastaid. Appi kutsus ta Jaan Viidalepa, kes alguses oli isegi natuke üllatunud. „Nimelt võivad olla liikide vahed väga väikesed,“ selgitab entomoloog. „Kui leiad kahe liblika vahel ühe erinevuse, siis ei pruugi see veel kirjeldamata liik olla. Kui erinevusi on juba rohkem ja need on järjepidevad, alles siis saab väita, et tegemist on kahe erineva liigiga.“

Peamised erinevused kahe liigi vahel on leitud isaste suguelundites. Huvitavad on ka Pelagodes sebastiani kápakujulised sterniidijätked. „Selliste jätketega liike on mitmeid, kuid ainult Pelagodes sebastianil on varvaste otsas ümarad moodustised, mis meenutavad natuke puude otsas ronivate konnade varbaid,“ kirjeldab Lindt.

Entomoloog sõnab, et kingib Eesti Loodusmuuseumile mõlema liigi holotüübid – prepareeritud eksemplarid konkreetselt esimestest isenditest, kelle järgi on uus liik kirjeldatud. „Muuseumile jääb ka kuus paratüüpi,“ ütleb Lindt, et ka esimesele järgnevaid isendeid on tal Eesti Loodusmuuseumi kogudesse tulevastele põlvetele uurimiseks anda.

Eesti Loodusmuuseumi teadlane kiidab südamest head kolleegi Jaan Viidaleppa, keda ta peab oma õpetajaks, öeldes, et tema tegi isegi ehk ära põhitöö. Hea koostöö on teadlaste vahel kestnud juba aastakümneid. „Kiita tuleb ka Lennart Lennukit, kelle abiga sai kokku pandud teadusartikkel, mis pikalt oma aega ootas. Pidid ju selle kõigepealt heaks kiitma oma ala asjatundjad ja eksperdid,“ selgitab Lindt. Nüüd on artikkel ilmunud ja teadusel kaks uut rohelist liblikaliiki juures – ning Eesti poisid Sebastian ja Tristan saavad olla uhked, et on saanud olla eksootiliste kaunitaride vaderiteks.

Liblikas Sebastian

Liblikas Tristan

Isiklikke rekordeid tõstepõrandalt!

AUTOR: VIKTOR KOROBOV

Uus kalendriaasta algas tõstesportlastele 11. jaanuaril Mellistes Kalev Pensa IX mälestusvõistlusega. Tegu on omaaegse kauaaegse Tartumaa noortetreeneriga tõstesportlase Kalev Pensalt enne kui peale 8. klassi lõpetamist läks õppima Kuremaa sovhoostehnikumi ja alustas ise veel midagi oskamatat teistele kangi tõstmist õpetama. Antud võistlus on suunatud eelkõige oma sportlaste alguses olevatele tõstjatele, kuid osaleda võivad kõigi vanusegruppide sportlased. Väliskülalisi korraldajad sellele võistlusele ei kutsu, kuid alati on osalejate hulgas olnud siiski Läti Balvi tõstjad. Võistlus toimus vanusegruppide arvestuses. Samas oli parematel võimalik saada kaks medalit, sest paralleelselt toimusid ka Tartumaa lahtised meistrivõistlused kehakaalude kaupa. Meie sportlased näitasid järgnevat tulemusi:

Neidude U15 vanuseklassis sai neljanda koha uued isiklikud rekordid püstitanud Kaisa-Liisa Mändik 50 (22+28) kg-ga. Kehakaalus -64 kg andis see II koha. Kaks esindajat oli meil täiskasvanute vanuseklassis. -76 kg kehakaalus rebis Mona Saar 79 kg ja kolmandaks

katseks palus ta kangile panna 81 kg, mille sirgetele kätele üles rebimine oleks olnud uus Eesti U23 vanuseklassi rekord. Kang kerkiski sirgetele kätele, kuid jäi pisut ette ja fikseerida seda ei õnnestunud. Tõukamises sai Mona sirgetele kätele uue isikliku rekordi 98 kg ja kolmandal katsel üritas taaskord tõsta raskust 100 kg. Seekord kerkis kang ilusti rinnale, kuid kükist püsti tõusta siiski jaksu polnud. Monale esikoht nii vanusegrupis kui ka kehakaalus ja ühtlasi oli see kogu võistluse parim tulemus. -64 kg kehakaalus tõstis Marilyn Kalmus 90 (40+50) kg millega võitis oma kehakaalu ja oli naistest absoluudis teine.

Noormeeste U13 vanuseklassis tõstis Marten Kikerman 42 (19+23) kg ja jäi napilt neljandaks. Tartumaa lahtiste meistrivõistluste arvestuses tuli -35 kg kehakaalus lätlase järel II koht. U15 vanuseklassi võitis rebimises isikliku rekordi püstitanud Carlis Vaino 190 (88+102) kg-ga. Teine esikoht tuli -102 kg kehakaalus. U17 vanuseklassis oli meilt väljas kolm sportlast. Kuuendaks tuli tõukamises isikliku rekordi püstitanud Joonas Aviste, kes ühtlasi tuli Tartumaa meistriks kehakaalus -89 kg. Tema tulemus oli 121 (54+67) kg. Viiendaks tuli oma debüütvõistluse teinud Kaspar Möller tulemuse-

ga 108 (50+58) kg. Kehakaalus -67 kg andis see tulemus II koha. Selle vanusegrupi II koht kuulus tõukamises uue isikliku rekordi püstitanud Gregor Kroonile 164 (70+94) kg-ga. Ühtlasi tuli ta sellega võitjaks kehakaalus -81 kg. Täiskasvanutest tuli võitjaks muidu jõutõstmisega tegelev, kuid nüüd Mäksa spordiklubis ka klassikalise tõstmise oskusi lihviv Kevin Martihhin 245(110+135) kg-ga. Teise esikoha sai ta kehakaalus üle 109 kg.

Vaid nädal hiljem võistles kolm noormeest Leedus Telšias "Žemaitios taure 2025" võistlusel. Võistlema olid lubatud kuni 17 aastased sportlased. Kehakaalus -81 kg tuli võitjaks Gregor Kroon 167 (74+94) kg-ga. Kehakaalus -89kg tuli igati tublile kuuendale kohale uued isiklikud rekordid püstitanud Joonas Aviste 130 (60+70) kg-ga. Kehakaalus üle 96 kg tuli tõukamises uue isikliku rekordi püstitanud Carlis Vainol vaid ühe kiloga alla vanduda konkurendile Klaipedast. Rebimises jäid mõlemad noormehed algraskusele ja Carlis saavutas nelja kilose edumaa, kuid tõukamises suutis leedukas sirgetele kätele tõsta siiski viis kilo Carlisest enam. Lohutuseks sai Carlis kariika kui parim kuni 15 aastane tõstja. Carlise tulemus seekord oli 191 (84+107) kg.

Kristiina Ehini ja Silver Sepa
kontsert-kirjandusõhtu

"Südametammide taga"

6. märtsil
kell 18
Priiuse
seltsimajas

Fientas eelmüügist 10€
kohapeal sularahas 15€

Korraldab Kastre vald info: toomas.leppik@kastre.ee 5305 6770

NAISTEPÄEVAPIDU!
VÖNNU KULTUURIMAJAS
8. MÄRTS KELL 20.00
ANSAMBL
KURJAD PLAANID

**AASTA NAISE
VÄLJAKUULUTAMINE**

LINETANTSIJAD

PILET 15€
**KOHAPEAL
PILET 20€**

**PILETID MÜÜGIL
VÖNNU
RAAMATUKOGUS,
MELLISTE
RAAMATUKOGUS**

KOHVIK PILETID EELMÜÜGIS 6. MÄRTSINI

Priiuse seltsimaja külakeskuse ruumis
26.02.2025 kell 18
ÕPITUBA
**VASTLAPÄEVA TOIDUD
JA KOMBED**

Juhendab Reet Saag Pärna talust

Osalustasu 10€
Info ja registreerimine Fientas
või toomas.leppik@kastre.ee
korraldab Kastre vald

1. Hernesupp
2. Odrakarask
3. Senkõrvad

VÖNNU KESKKOOL

**VILISTLASTE
KÜLALISTUNNID -
RÄAGI ENDA LUGU**

Põnev eriala, huvitav töö või hobi, iseendaks kasvamise lugu -
ootame Sind külalisena noorte ette!

Vilistlaste kokkutulek
12. aprillil

Leiame Sulle sobiva aja ja
grupi 7.-11. aprilli nädalal!

Lisainfo ja kontakt
mai.aasjoe@vonnu.edu.ee

**VÖNNU KESKKOOLI
VILISTLASTE
KOKKUTULEK**

12. APRILLIL
2025

14.30 Avame ukseid
15.00 Pidulik aktus
18.00 Vilistlaspidu

Hea vilistlane!

Tähistame ja meenutame tehtud tegusid,
olnud aegu ja armsaid õpetajaid.

- ➔ Registreerimine ja piletite eelmüük:
30€ Fientas kuni 31. märtsini.
- ➔ Registreerimine ja tasumine sularahas
40€ kohapeal.
- ➔ Endistele ja praegustele töötajatel
registreerimine Fienta keskkonnas -
pääse tasuta.

https://bit.ly/vilistlaspeo_piletid

VÖNNU KESKKOOL

**KOOLIVAHEAEG
KASTRE VALLA
NOORTEKESKUSTES**
25.-28. VEEBRUAR 2025

ROIU
26.-27. VEEBRUAR
ALGUSEGA KELL 18
LAUAMÄNGUÖÖ
12+ NOORTELE

MELLISTE
N 27.VEEBRUAR
KELL 12:00-16:00
**KOKKAMINE:
VASTLAKUKLID**

R 28.VEEBRUAR
KELL 14-15.30
AVATUD VIBURING
NOORTEKESKUSE ÖUEALAL

VÖNNU
K 26. VEEBRUAR
KELL 11:00-15:00
**VISIOONITAHVLI
MEISTERDAMINE**
UNISTUSED 2025. AASTAKS

ÜHISVÄLJASÖIT
16+ NOORTELE
T 25.VEEBRUAR KANAL 2 UUE
SUUREJOONELISE PARODIASHOW
TÄHEKS SÜNDINUD
SALVESTUSTE PUBLIKUKSI! ROHKEM INFOT REGISTREERIMISVORMIS

VAHI KUUE PAIKU
EESTI NÄITLEJA, LUULETAJA JA LAULUTEKSTIDE AUTOR

TÕNU OJA

Laur Lomper *inglise keele*

eesti raamat 500 aastat

17. MÄRTS KELL 18.00
MELLISTE
RAAMATUKOGUS

Sündmus on tasuta!
Anna tulekust teada oma raamatukogule

VAHI KUUE PAIKU

Väljaandja: Kastre Vallavalitsus
Koostaja, toimetaja, küljendaja: kommunikatsioonispetsialist Evelin Virnas
Trükk: Bookmill trükikoda.
Kohalettoimetamine: Omniva.
Tiraaž: 2650 eksemplari.
Ilmumine: 12 korda aastas
Materjale järgmise infolehe jaoks ootame 26. veebruariks e-posti aadressile evelin.virnas@kastre.ee.
Toimetajal on õigus kaastöid nende selguse huvides toimetada ja lühendada.
Loe digilehte:

TULEVASED SÜNDMUSED

VEEBRUAR

19. veebruar kell 18 **Võõpste raamatukogus külas kirjanik ja semiootik Valdur Mikita.** Tasuta! Lisainfo: Tiina Arike, voopste.raamatukogu@kastre.ee, 551 7050
23. veebruar kell 16 **Eesti Vabariigi 107. aastapäevale pühendatud kontsert-aktus Võnnu Kultuurimajas.** Bussijuht Aivar Jõgar 522 4169
1. ring Veskimäe 14.30, Tõlgu 14.45, Kisla 14.55, Melliste 10.05, Poka 15.15, Võnnu 15.25
2. ring Ignase 15.40, Võnnu 15.55
24. veebruar **Pärgade asetamine mälestusmärkidele.** Kogunemine Võnnu kirikus kell 10.00, Kurepalus 11.00 ja Reolas 11.30
26. veebruar kell 18 **Vastlapäeva toidud ja kombed.** Juhendab Reet Saag Pärna talust. Osalustasu 10 €. Info ja registreerumine Fientas või toomas.leppik@kastre.ee, 5305 6770

MÄRTS

6. märts kell 17.30 **Melliste raamatukogus nahast kõrvarõngaste töötuba.** Osalustasu 25€. Soeta pilet Fientast <https://fienta.com/et/nahast-korvarongastetootuba>. Lisainfo ulle.seire@kastre.ee, 522 8703
6. märts kell **"Südametammide taga" Kristiina Ehin, Silver Sepp, Ly Seppel Priiuse Seltsimajas.** Pilet...€. Lisainfo toomas.leppik@kastre.ee, 5305 6770
8. märts kell 20 **Naistepäevapidu ja Kastre valla Aasta Naise 2025 väljakuulutamine.** Piletid müügil Võnnu ja Melliste raamatukogus. Piletid eelmüügis 15 €, kohapeal 20 €. Lisainfo: Mäksa Maanaiste Selts, 5332 9819
10. märts kell 19 **Mälumängu VI voor Melliste koolimajas.** Lisainfo Taivo Kirm telefonil 5393 0760
12. märts kell 13 **Eesti Noorsooteater "Teatrinukkude salamaailm" Võnnu kultuurimajas.** Pilet 12€, sooduspilet 11.40€. Lisainfo Anni Sikk, anni.sikk@kastre.ee, 5855 2993
16. märts kell 13 **Väärikate kevadpidu Võnnu kultuurimajas.** Muusikat mängivad Karmoškakamraadid. Lisainfo Anni Sikk, anni.sikk@kastre.ee, 5855 2993
17. märts kell 18 **Melliste raamatukogus külas eesti näitleja, luuletaja ja laulutekstide autor Tõnu Oja.** Tasuta! Lisainfo oma piirkonna raamatukogust.
19. märts kell 13 **Eesti Noorsooteatri etendus "Teatrinukkude salamaailm" Võnnu kultuurimajas.** Pilet 12€, sooduspilet 11.40€, gruppidele alates 10 inimest erisoodustus. Piletid saadaval Piletilevis ning enne etendust kohapeal. Lisainfo anni.sikk@kastre.ee, 5855 2993
26. märts kell 14 ja 19 **Kinoõhtu Võnnu kultuurimajas "Jan Uuspõld läheb koju".** Piletid saadaval Fientas ja kohapeal. Lisainfo Anni Sikk, anni.sikk@kastre.ee, 5855 2993
27. märts kell 17.30 **Melliste raamatukogus Kirivöökirjaline järjehoidja.** Osalustasu 45€. Soeta pilet Fientast <https://fienta.com/et/kirivookirjaline-jarjehoidja>. Lisainfo Anneli Kadai annelikadai@gmail.com, 52 84 909

Järvselja Öppe- ja Katsemuseum avatud T, K, N kell 10-16. Muul ajal kokkuleppel, lisainfo telefonil 741 1319 ja 741 1343

2. jaanuarist kuni 2. oktoobrini 2025 Kastre valla raamatukogude lugemise väljakutse täiskasvanud lugejatele "Raamatuaasta tähestikumäng". Lisainfo oma piirkonna raamatukogust.

Ole sündmustega kursis
www.facebook.com/kastrevald/events

Tervitame uusi ilmakodanikke

KREGOR ROSSMANN	02.01.2025
YAROSLAVA OMELCHENKO	08.01.2025
HENRY TIMMO	11.01.2025
JOHANNES RENNIT	23.01.2025
ARABELLA OLESK	24.01.2025

Eesti Vabariigi 107. aastapäevale pühendatud pärgade asetamine Kastre vallas 24. veebruaril 2025

10.00 kogunemine Võnnu kirikus, järgneb hünni laulmine ja Eesti iseseisvusmanifesti ettelugemine ning pärgade asetamine Vabadussõjas langenute mälestusmärgile.

11.00 pärgade asetamine Kurepalus Vabadussõjas langenute mälestusmärgile.

11.30 pärgade asetamine Reolas Reola lahingus langenute mälestusmärgile.

Lisainfo: Piret Maasik, piret.maasik@kastre.ee
Tel: 508 9374

Kastre vald mälestab

HELDUR TOODE	25.11.1933–03.01.2025
SAIMI TIITS	22.12.1936–04.01.2025
EHA PAALBERG	20.08.1937–07.01.2025
INES RUMJANTSEVA	23.08.1956–07.01.2025
RIINA KENN	16.04.1971–12.01.2025
JAAK OJASALU	16.04.1951–17.01.2025
MEELIS TÄPSI	13.04.1961–21.01.2025
NIKOLAI GAVRILOV	16.05.1950–22.01.2025
ÕIE IVANDI	15.02.1947–30.01.2025

EESTI VABARIIGI

107. aastapäevale

**PÜHENDATUD KONTSERT-AKTUS
VÖNNU KULTUURIMAJAS
23. VEEBRUARIL KELL 16:00**

SOETA TASUTA KUTSE
FIENTAST 16. VEEBRUARINI, ET
ANDA TEADA OMA TULEKUST.

BUSSIRINGIDELE REGISTREERUMINE
KUNI 31. JAANUARINI:
ULLE.SEIRE@KASTRE.EE VÕI
TELEFONIL 522 8703

KASTRE VALLA

**VÄÄRIKATE
KEVADPIDU**

VÖNNU KULTUURIMAJAS

16. MÄRTSIL KELL 13:00

TASUTA!

**KOHAPEAL
KOHVILAUD**

**MUUSIKAT MÄNGIVAD
KARMOŠKAKAMRAADID**

BUSSIRINGILE REGISTREERIMINE KUNI
28. VEEBRUAR
ANNI SIKK 5855 2993,
anni.sikk@kastre.ee

